

О. Л. Капінус, Донбаська національна академія будівництва і архітектури

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВНЗ

Капінус О. Л.

Використання комп'ютерних програм для вивчення англійської мови у ВНЗ

У роботі зроблено короткий огляд сучасних навчальних комп'ютерних програм, які можна вживати при навчанні англійської мови, в якості одного з аспектів використання мультимедійних технологій в навчальному процесі. Розглянуто їх типологію, зазначено основні функції, визначена роль у навчальному процесі. Доведено, що навчальні комп'ютерні програми забезпечують комплексний підхід в процесі оволодіння іноземною мовою: дозволяють вивчати вокабуляр, засвоювати певні граматичні структури, працювати над вимовою та правописом.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, мультимедійні засоби навчання, навчальні комп'ютерні програми.

Капинус Е. Л.

Использование компьютерных программ для изучения английского языка в вузе

В работе представлен краткий обзор современных учебных компьютерных программ, как одного из аспектов использования мультимедийных технологий в учебном процессе, которые можно применять при обучении английскому языку. Рассмотрена их типология, обозначены основные функции, определена роль в учебном процессе. Доказано, что обучающие компьютерные программы обеспечивают комплексный подход в процессе овладения иностранным языком: позволяют изучать вокабуляр, осваивать определенные грамматические структуры, отрабатывать произношение, работать над правописанием.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии, мультимедийные способы обучения, обучающие компьютерные программы.

Постановка проблеми. Підготовка сучасних фахівців потребує високої якості освітніх послуг. Провідну роль в отриманні, збереженні та переробці інформації в сучасних умовах відіграють інформаційно-комунікативні

технології (ІКТ). Завдяки ним «змінюється роль, спосіб, швидкість та ефективність використання інформації в процесі навчання» [1]. Нові умови навчання за допомогою нових інформаційних технологій характеризуються гнучкістю, відкритістю, доступністю і надають студенту можливість вільного вибору місту, часу, змісту та форм навчання, розвивають його пізнавальний інтерес, творче мислення, формують «уміння працювати в умовах комп'ютерного середовища» [2; 1]. Усе це сприяє покращенню якості навчання і відповідає основним завданням сучасної системи освіти України, одним з напрямів якої є мовна освіта. Необхідність вивчення мов лежить в основі формування всебічно розвиненої особистості. Згідно нормативним документам (Національна доктрина розвитку освіти в Україні, Державний стандарт базової і повної освіти, Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти) реалізація мовної освіти повинна відбуватися на всіх освітніх рівнях і набувати статусу безперервної мовної освіти [3]. Використання комп'ютерних технологій при навчанні мов стає все більш популярним на різних етапах оволодіння мовою. Цим пояснюється актуальність питань стосовно специфіки вживання ІКТ в процесі мовної підготовки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням використання ІКТ цікавились такі вітчизняні і зарубіжні дослідники як В. Андрущенко, Н. Балик, Ю. Батурін, В. Биков, Ю. Валькман, Н. Вінер, С. Гончаренко, Р. Гуревич, І. Дичківська, М. Жалдак, Ю. Жук, О. Ляшенко, Ю. Машбиць, Н. Морзе, Є. Полат, С. Раков, О. Співаковський, І. Фрумін, А. Девід (A. David), Р. Вільямс (Williams R.), К. Маклін (Maclean C.), П. Росс (P. Ross) та ін. [4 – 13]. У працях цих авторів розглянуто шляхи підвищення ефективності навчання з використанням ІКТ, способи класифікації програмних засобів, специфіка їх використання у навчальному процесі.

Проблеми використання ІКТ в професійній підготовці фахівців різних спеціальностей відображено в роботах О. Кареліної, Д. Денисова, Т. Коваль, Б. Шуневич та ін. У сучасній лінгводидактиці проблему використання

інформаційних технологій досліджували В. Андрієвська, С. Боднар, М. Козуб, Ж. Меншикова, Г. Онкович, О. Палій та ін. [14 – 20].

Незважаючи на проведення цілої низки досліджень проблем використання ІКТ в освітньому просторі України, недостатньо розглянутими залишилися питання їх впровадження у навчальному процесі професійної підготовки спеціалістів, зокрема застосування сучасних комп'ютерних технологій при вивченні іноземних мов у вищих навчальних закладах.

Метою статті є аналіз існуючих навчальних комп'ютерних програм з іноземних мов, визначення їх ролі у навчальному процесі.

Виклад основного матеріалу. Спостерігається зростання об'єму знань, що породжується світовою спільнотою, з одного боку, і скорочення кількості аудиторних годин в навчальному процесі в зв'язку з переходом на кредитно-модульну систему, з іншого [2]. Тому суттєвою є необхідність в умінні студентів самостійно набувати знання. Система освіти повинна забезпечити набуття майбутніми фахівцями вмій та навичок з методології пізнання та вмій самостійно орієнтуватися в інформаційному просторі для розв'язання дослідницьких завдань, обізнаність новітніми вітчизняними та зарубіжними ІКТ та їх використанням для вирішення теоретичних та практичних питань [2; 21].

Одним з напрямів використання ІКТ у сфері освіти є мультимедійні технології. Дослідники визначають мультимедійні технології у широкому сенсі як спектр інформаційних технологій, що використовують різноманітні програмні та технічні засоби з метою найбільш ефективного впливу на користувача [22]. Саме новітні розробки в навчанні із застосуванням комп'ютерних технологій і методів у сукупності відносять до сфери мультимедія. Арсенал мультимедія-технологій включає анімаційну графіку, відеофільми, звук, інтерактивні можливості, використання віддаленого доступу і зовнішніх ресурсів, роботу з базами даних тощо. Різноманітні інформаційні компоненти, які знаходяться під керуванням однієї чи декількох спеціальних програм, називаються мультимедія-системою [23].

Мультимедійні засоби повинні відповідати системі психологічних, дидактичних, методичних вимог [22]. Так, наприклад, під час уроків повторення та узагальнення інтегруються дидактичні можливості, а, отже, методичні варіанти використання мультимедійних засобів, що мають різне дидактичне призначення. Це може бути джерелом нової навчальної інформації, матеріалом для виконання самостійної роботи чи перевірки знань студентів, ілюстрацією до вже відомого матеріалу [24].

Навчальні комп'ютерні програми (НКП) є одним з аспектів застосування мультимедійних технологій в навчальному процесі. Дослідники відносять до НКП програмно-методичні комплекси, електронні навчальні курси та електронні посібники, електронні атласи, бази знань та енциклопедії, навчальні програмні комплекси та ін., які об'єднує те, що всі вони є засобами безпосереднього використання у навчальному процесі. Цей перелік постійно розширюється і поновлюється [25].

Вчені пропонують різні підходи до класифікації НКП. Так, Є. Машбиць називає п'ять типів НКП: 1) тренувальні; 2) т'юторські; 3) проблемного навчання; 4) імітаційно-моделюючі; 5) ігрові [8]. З. Савченко пропонує наступні типи НКП (на прикладі електронних навчальних засобів з біології): 1) навчальні; 2) програми-тренажери; 3) імітаційно-моделюючі; 4) діагностичні, контролюючі; 5) інструментальні; 6) інтегровані [25].

Згідно іншого підходу НКП характеризують як: 1) авторські програми, які є заздалегідь приготованими шаблонами, що дозволяє викладачеві самостійно розробляти навчальний контент; 2) спеціальні навчальні програми, розроблені до підручників або самостійні навчально-методичні комплекси; 3) ігрові навчальні програми, які створені, в основному для дітей і мають розважальний характер [26].

Суттєвим є якісний рівень програмних засобів з різних предметів, їх технічна досконалість, якість змісту та педагогічна цінність [4, с. 27-30]. Комп'ютерно-орієнтовані засоби навчання повинні сприяти поглибленню теоретичної бази знань, посиленню прикладної спрямованості навчання,

розкриттю творчого потенціалу студентів та викладачів згідно їх здібностям, потребам [21]. Ефективність застосування НКП залежить, у першу чергу, від наявності зворотного зв'язку зі студентами. Не менш важливим під час створення цих програмних продуктів є врахування психолого-педагогічних і естетичних вимог [22].

Невід'ємною складовою фахової підготовки спеціалістів у вишах є опанування курсу з іноземної мови. Традиційна парадигма системи навчання іноземних мов поповнюється новими підходами до вивчення цього курсу.

Сучасне навчальне середовище називають комп'ютерно-орієнтованим, тому що це поняття «охоплює будь-які аспекти використання комп'ютера в навчанні» [1]. Дослідники зазначають, що «на сьогоднішній день основними напрямками застосування комп'ютерної техніки на заняттях з іноземних мов є використання мультимедійних можливостей комп'ютерних класів й освітніх ресурсів Інтернету» [31]. Існує напрям з застосуванням комп'ютерів при навчанні мов CALL (Computer-Assisted Language Learning) [32-34], який «визначають як підхід до викладання мов, де комп'ютер виступає допоміжним інструментом для представлення та оцінювання матеріалу» [35].

Дослідження вчених свідчать, що функції комп'ютера при вивченні мов стають більш різноманітними. Окрім функції трансляції інформації, комп'ютери вживають як засіб створення інтерактивності для надання навчанню природного перебігу, як глобальний засіб зв'язку та необмежене джерело автентичних матеріалів та ін. [36].

До комп'ютерних програм як засобів навчання висувуються наступні вимоги: 1) необхідність відповідати тим же дидактичним вимогам, що й традиційні навчальні посібники (науковість, систематичність, послідовність та ін.); 2) відповідність навчальній програмі з дисципліни у ВНЗ; 3) функція урізноманітнення форм і методів навчання, створення умов для підвищення розумової активності студента; 4) зрозумілість програми як викладачам, так і студентам; однозначне сприйняття інформації, що виноситься на екран [37].

При вивченні мови етапи уроку повинні відповідати етапам оволодіння мовним матеріалом (сприйняття мови, її аналіз, закріплення та використання у мовленні). Перша фаза передбачає сприйняття мови (мотивацію учнів, підготовку через зняття лексичних та граматичних труднощів, попереднє читання або прослухування, перевірка розуміння). Етап аналізу мови включає виокремлення і пояснення певних мовних феноменів, пояснення граматичних та лексичних правил тощо. На етапі закріплення виконуються вправи на окремі мовні явища. На заключній фазі вивчений матеріал використовують у мовленні в різних комунікативних ситуаціях [38].

Вчені вважають, що мультимедійні засоби навчання є універсальними, оскільки можуть бути використаними на різних етапах уроку: під час мотивації як постановка проблеми перед вивченням нового матеріалу, у поясненні нового матеріалу як ілюстрації, при закріпленні та узагальненні знань, для контролю знань [23]. Використання ІКТ у навчальному процесі повинно відповідати дидактичним функціям на кожному з етапів заняття [26]. Крім того, дослідники зазначають, що використання ІКТ може відбуватися різними способами відповідно до потреб конкретного типу уроку і пропонують наступну класифікацію цих потреб: використання ІКТ як у фронтальній, так і груповій роботі, або тільки у фронтальній роботі, використання електронних підручників тільки як засобу самонавчання, використання окремих типів файлів (зображення, відео, аудіо, анімації) з електронних засобів навчання, з певних матеріалів мережі Інтернет), створення власних уроків через інтеграцію різних об'єктів в один формат – презентації, web-сторінки та ін. [25].

У навчальному процесі з викладання іноземних мов у Донбаській національній академії будівництва і архітектури викладачі використовують НКП для роботи студента в аудиторії та для самостійної роботи. У викладанні дисциплін «Іноземна мова», «Наукова іноземна мова» (для магістрів), «Ділова іноземна мова» (для студентів економічних спеціальностей) ми використовуємо авторські і спеціальні НКП.

Розглянемо особливості деяких НКП з іноземних мов та їх можливості використання.

Електронна система тестування «Колоквіум» дозволяє викладачам скласти тестовий матеріал з урахуванням навчальної програми дисципліни, рівня володіння іноземною мовою студентів. Використовується для проведення проміжного та підсумкового контролю знань студентів з дисциплін кафедри та для тестування з граматики при вступі абітурієнтів до магістратури.

Система дистанційного навчання «Прометей» включає навчальний матеріал з англійської, німецької та французької мов, розроблений викладачами кафедри. Програма містить діалоги, паралельні тексти, словники до оригіналу, вправи на закріплення навчального матеріалу, який укладено з урахуванням усіх етапів оволодіння іноземною мовою.

Для студентів економічних спеціальностей викладачі кафедри використовують комплекси “Market Leader” та “Intelligent Business”. Вони дають можливість вчити вокабуляр, засвоювати граматичний матеріал, виконувати вправи з аудіювання, читання.

Для самостійної роботи в залежності від рівня володіння мовою, індивідуальних особливостей студентам рекомендують використовувати НКП, які є доступними та безкоштовними в Інтернеті (<http://www.native-english.ru/programs>, <http://frenglish.ru/19-english-soft.html> та ін.). Це наступні програми:

1) Language in Use 24/7. Програму розроблено на основі однойменної серії підручників видавництва Cambridge University Press. Три рівня програми Beginner (Початковий), Pre-Intermediate (Базовий), Intermediate (Середній) відповідають стандартам Загальної європейської системи вивчення мов (рівні A1/A2, B1/B2).

2) QDictionary. Програма використовує технологію, яка дозволяє перекладати слова та словосполучення простим наведенням курсору миші на них. Можна узнати значення слова, вибравши його із списку. Словникова база

містить більш ніж 50000 слів та словосполучень. Можна додавати свої слова і вносити зміни в ті, що існують в програмі.

3) FVords. Програма містить тести, словники до оригіналу, паралельні тексти, режим суфлера, пошук, друк, статистика та ін. Пропонує п'ять підходів до вивчення матеріалу: турнір, курс, звичайний, книга та суфлер. Завдання курсу відбуваються послідовно, турнірні – за вибором, якщо були допущені помилки, можна повернутись до них і повторити правильне вживання матеріалу. В режимі «суфлер» можна озвучувати завдання (слова, словосполучення, тексти).

4) EZ Memo Booster. Програма допомагає при регулярних заняттях швидко поповнити словниковий запас. Студенту пропонується виконати певну кількість вправ з словами, які він вивчає. Стосовно кожного слова ведеться індивідуальна база даних. Чим гірше учень запам'ятав слово, тим частіше воно з'являється на екрані у вправах.

5) Exerciser. Програма задає вправи декількох типів в різних варіаціях – зміна форми слів або речень (наприклад, поставити в негативну форму), пошук помилок в тексті, підстановка варіантів, заповнення пропусків, пошук відповідностей. Програма забезпечує перевірку вправ.

Для самостійної роботи студентів запропоновано також НКП для вивчення англійської мови, які розроблено для різних пристроїв (iPod, iPhone, iPad) Cambridge University Press (<http://store.apple.com/uk>). Вони включають IELTS 7 Trainer; English Grammar in Use. Tests; English Grammar in Use. Activities; Essential Grammar in Use та ін.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок. Використання новітніх інформаційних технологій у процесі вивчення іноземних мов у ВНЗ підвищує ефективність формування всіх аспектів іншомовної комунікативної компетенції. НКП використовують як в аудиторній роботі, так і для організації самостійної роботи. Як свідчить практика, доцільним та ефективним є використання авторських та спеціальних НКП. Ці програми вживаються на різних етапах формування мовної та мовленнєвої

компетенції згідно з дидактичними функціями на кожному з етапів заняття. За дидактичними цілями НКП підрозділяються на навчальні, програми-тренажери, контролюючі, інтегровані.

Слід відмітити і деякі проблеми та недоліки, які пов'язані з використанням НКП. Вони стосуються відсутності стандартизованого переліку програмних засобів для використання їх в навчальному процесі, відсутності комп'ютерно-орієнтованого науково-методичного забезпечення. Не виключні випадки недостатнього технічного забезпечення, необхідного для ефективного вживання ІКТ в навчальному процесі. Необхідною є розробка нормативної документації ВНЗ, в якій будуть враховані новітні електронні засоби навчання.

Література

1. **Шишкіна М. П.** Тенденції розвитку та використання інформаційних технологій у контексті формування освітнього середовища [Електронний ресурс] / М. П. Шишкіна // Інформаційні технології і засоби навчання. – Вип. 1. – 2006. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/ITZN/em1/emg.html>. – Загол. з екрану.
2. **Петухова Л. Є.** Модель процесу вивчення курсу «Історія педагогіки» з використанням мультимедійної енциклопедії [Електронний ресурс] / Л. Є. Петухова // Інформаційні технології і засоби навчання. – Вип. 3 (4). – 2007. – Режим доступу: <http://www.ime.edu-ua.net/em3/emg.html>. – Загол. з екрану.
3. **Козуб М. В.** Компютерна лінгводидактика у викладанні іноземних мов / М. В. Козуб. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Pipo/2011_32-33/11kmvflt.pdf.
4. **Биков В. Ю.** Моделі організаційних систем відкритої освіти / В. Ю. Биков // Київ: Атіка, 2009. — 684 с.
5. **Дичківська І. М.** Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник / І. М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 351 с.
6. **Жалдак М. І.** Двадцять років становлення і розвитку методичної системи навчання інформатики в школі та педагогічному університеті /

М. І. Жалдак, Н. В. Морзе, Ю. С. Рамський // Комп'ютер у школі та сім'ї. – №5. – 2005. – С.12–19.

7. **Жук Ю. О.** Проблеми формування інформаційного середовища навчального закладу [Електронний ресурс] / Ю. О. Жук, О. І. Вольневич // Інформаційні технології і засоби навчання. – Вип. 1. – 2006. – Режим доступу: <http://www.nbuiv.gov.ua/e-journals/ITZN/em1/emg.html>. – Загол. з екрану.

8. **Машбиц Е. И.** Психолого-педагогические проблемы компьютеризации обучения: (Педагогическая наука – реформе школы). – М.: Педагогика, 1988. – 192 с.

9. **Новые** педагогические и информационные технологии в системе образования: учеб. пособие для студентов пед. вузов и системы повышения квалификации педагог. кадров / Под ред. Е. С. Полат. — 2-е изд.; стер. — М.: Академия, 2005. — 272 с.

10. **Основи** нових інформаційних технологій навчання: Посібник для вчителів / Авт. кол.; За ред. Ю.І. Машбиця /Інститут психології ім. Г.С. Костюка АПН України. –К.: ІЗМН, 1997. – 264 с.

11. **Полат Е. С.** Современные педагогические и информационные технологии в системе образования / Е. С. Полат , М. Ю. Бухаркина – М.: «Академия», 2007. – 368 с.

12. **Співаковський О. В.** Теорія і практика використання інформаційних технологій у процесі підготовки студентів математичних спеціальностей. – Херсон: Айлант, 2003. – 229 с.

13. **Фрумин И. Д.** Современные тенденции в политике информатизации образования / И. Д. Фрумин, К. Б. Васильев // Вопросы образования. – №3. – 2005. – С. 70–83.

14. **Коваль М.** Електронне дистанційне і комбіноване навчання у Львівських вищих освітніх закладах [Текст] / М. Коваль, Б. Шуневич // Педагогіка і психологія професійної освіти: Науково-методичний журнал. – 2006. – № 1. – С. 199–203.

15. **Боднар С. В.** Методика використання мовних і немовних засобів комунікацій в процесі навчання англійської мови дітей старшого дошкільного віку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 / С. В. Боднар. – О., 1996. – 24 с.

16. **Меньшикова Ж. А.** Особистісно-орієнтована педагогічна взаємодія вчителя та учнів при комп'ютерному навчанні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец.: 13.00.01 / Ж. А. Меньшикова. – О., 1996. – 24с.

17. **Онкович Г. В.** Теоретичні основи використання засобів масової інформації у навчанні української мови студентів-нефілологів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра. пед. наук: спец. 13.00.02 / Г. В. Онкович. – К., 1995. – 45 с.

18. **Палій О. А.** Комплексне використання технічних засобів навчання для формування німецькомовної граматичної компетенції студентів (на базі англійської мови): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Палій Олександр Анатолійович. – К., 2002. – 223 с.

19. **Пиотровская К. Р.** Современная компьютерная лингводидактика / К. Р. Пиотровская // Научно-техническая информация. Серия 2. Информационные процессы и системы. – Москва, 1991. – № 4. – 33 с.

20. **Довгий І.** Мультимедійні засоби у вивченні мови як іноземної з допомогою Інтернет-технологій / І. Довгий // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – Вип. 3. – 2008. – С. 79–81.

21. **Вембер В. П.** Інформатизація освіти та проблеми впровадження педагогічних програмних засобів в навчальний процес [Електронний ресурс] / В. П. Вембер // Інформаційні технології і засоби навчання. – Вип. 3 (4). – 2007. – Режим доступу: <http://www.ime.edu-ua.net/em3/emg.html>. – Загол. з екрану.

22. **Риженко С. С.** Про досвід використання мультимедійних технологій у навчальному процесі (у ВНЗ) [Електронний ресурс] / С. С. Риженко // Інформаційні технології і засоби навчання. – Вип. 3 (11). – 2009. – Режим доступу: <http://www.ime.edu-ua.net/em11/emg.html>. – Загол. з екрану.

23. **Тукало М. Д.** Мультимедійні системи навчання як новий методологічний засіб інтерактивного навчання на уроках хімії / М. Д. Тукало // Інформаційні технології і засоби навчання. – Вип. 3 (4). – 2007. – Режим доступу: <http://www.ime.edu-ua.net/em4/emg.html>. – Загол. з екрану.

24. **Кузнецова Н. Е.** Формирование обобщённых умений на основе алгоритмизации и компьютеризации обучения / Н. Е. Кузнецова, С. А. Герус // Химия в школе. – 2002. – №5. – С.16-20.

25. **Савченко З. В.** Застосування мультимедійних засобів на уроках біології в загальноосвітніх навчальних закладах [Електронний ресурс] / З. В. Савченко // Інформаційні технології і засоби навчання. – Вип. 3 (4). – 2007. – Режим доступу: <http://www.ime.edu-ua.net/em4/emg.html>. – Загол. з екрану.

26. **Мархева О. Є.** Шляхи формування іншомовної комунікативно-професійної компетенції майбутнього вчителя іноземної мови засобами інформаційних технологій [Електронний ресурс] / О. Є. Мархева // Інформаційні технології і засоби навчання. – Вип. 4 (12). – 2009. – Режим доступу: <http://www.ime.edu-ua.net/em12/emg.html>. – Загол. з екрану.

27. **Управление** качеством образования. Практико-ориентированная монография и методическое пособие / Под ред. М. М. Поташника. – М.: Педагогическое общество России, 2000. – 448 с.

28. **Спірін О. М.** Інформаційно-комунікаційні технології навчання: критерії внутрішнього оцінювання якості [Електронний ресурс] / О. М. Спірін // Інформаційні технології і засоби навчання. – Вип. 5 (19). – 2010. – Режим доступу: <http://www.ime.edu-ua.net/em19/emg.html>. – Загол. з екрану.

29. **Пірко М. В.** Актуальні аспекти дослідження проблем визначення якості програмних засобів навчального призначення загальноосвітнього середовища в Україні [Електронний ресурс] / М. В. Пірко // Інформаційні технології і засоби навчання. – Вип. 5 (19). – 2010. – Режим доступу: <http://www.ime.edu-ua.net/em19/emg.html>.

30. **Лапинский В. В.** Педагогические требования к цифровым образовательным ресурсам // Современные достижения в науке и образовании:

сб. трудов III Междунар. науч. конф., 16–23 сент. 2009 г., г. Тель-Авив (Израиль). — Хмельницький: ХНУ, 2009. — С. 163 – 165.

31. **Кудін А. П.** Мережеві технології навчання мов [Електронний ресурс] / А. П. Кудін, Т. М. Кудіна, В. В. Зінюк // Інформаційні технології і засоби навчання. – № 3 (29). – 2012. – Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/e-journals/ITZN/2012_3/676-2089-2-RV.pdf. – Загол. з екрану.

32. **Levy, Michael.** Computer-Assisted Language Learning: Concept and Conceptualization. Oxford University Press, 1997. – 310 p.

33. **Levy, Mike.** CALL Dimentions: Options and Issues in Computer-Assisted Language Learning / Mike Levy, Glenn Stockwell. – Mahwah, NY : Routledge, 2006. – 310 p.

34. **Beatty, Ken.** Teaching and Researching Computer-Assisted Language Learning / Ken Beatty. – Pearson Education Limited, 2003. – 259 p.

35. **Сороко Н. В.** Застосування мультимедійних технологій при вивченні мов у країнах зарубіжжя [Електронний ресурс] / // Інформаційні технології і засоби навчання. – Вип. 2 (3). – 2007. – Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua/e-journals/ITZN/em2/emg.html>. – Загол. з екрану.

36. **Сороко Н. В.** Дидактичні функції інформаційних і комунікаційних технологій у професійній діяльності вчителя-словесника / Н. В. Сороко // Інформаційні технології і засоби навчання. – Вип. 1 (5). – 2008. – Режим доступу: <http://www.ime.edu-ua.net/em5/emg.html>. – Загол. з екрану.

37. **Савченко З.В.** Основні вимоги до навчальних комп'ютерних програм у базовій середній освіті [Електронний ресурс] / З. В. Савченко // Інформаційні технології і засоби навчання. – Вип. 3 (7). – 2008. – Режим доступу: <http://www.ime.edu-ua.net/em7/emg.html>. – Загол. з екрану.

38. **Erdmenger, Manfred.** Medien im Fremdsprachenunterricht Hardware, software und Methodik. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://englischdidaktik.ewf.uni-erlangen.de/studyguides/downloads/ErdmengerMedien.pdf>. – Заголовок з екрана.

Капінус О. Л.

Computer Programs Usage in the English Learning at Higher Educational Establishments

The paper presents the synopsis of computer programs used for English language learning as one of the ways of multimedia language learning material. Their typology, functions and role in the studying process are analyzed. The author proves, that language learning computer programs provide the complex approach to the process of acquiring a language, i.e. help to study vocabulary, allow to learn some grammatical structures, train the pronunciation, improve orthographic skills.

Key words: informative and communicative technologies, multimedia means of study, training computer programs.

Відомості про автора

Капінус Олена Леонідівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики та етнології Донбаської національної академії будівництва і архітектури. Основні наукові інтереси – методика викладання іноземних мов, лінгвокультурологія, історія України, зокрема історія грецьких громад.

Стаття надійшла до редакції 17.09.2012 р.

Прийнята до друку 28.09.2012 р.